

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114216023
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1114216023.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobkyne: Z.. A. D., H.. XX.XX.XXXX, C. X. XX, E., zast. advokátskou kanceláriou Masnyk Legal s.r.o., so sídlom Ťahanovské riadky 25, Košice, IČO: 36 668 257, proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody 7.072,96 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 4. júla 2019, č.k. 20C/96/2014-281, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 1.162,86 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 13.02.2014 do zaplatenia do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietá. Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje. Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobkyni sumu 1.180,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 13.02.2014 do zaplatenia a to všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobkyňa sa pôvodne podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci domáhala náhrady škody vo výške 7.072,96 eur (s príslušenstvom) spôsobenej jej nezákonným rozhodnutím vydaným v konaní vedenom Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 45C/94/2009. V žalobe tvrdila, že bola vlastníčkou bytu č. XX na X. XX N. E. (ďalej len „byt“). V roku 2008 odišla pracovať do Švédska, preto pred odjazdom splnomocnila svojho otca na preberanie pošty a ďalšie úkony. Následne sa stala účastníčkou v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 45C/94/2009 v procesnom postavení žalovanej, o čom nemala vedomosť. V predmetnom konaní jej bol ustanovený opatrovník - zamestnanec súdu. Okresný súd Košice II rozsudkom sp. zn. 45C/94/2009 zo dňa 24.04.2012, právoplatným dňa 09.06.2012, rozhodol, že zmluva o prevode bytu uzavretá dňa 21.01.1999 medzi žalobcami a právnym predchodcom žalobkyne (bývalým vlastníkom bytu) je neplatná a určil, že žalobcovia (manželia P.) sú bezpodieloví spoluvlastníci bytu. O tomto rozsudku sa žalobkyňa dozvedela až dňa 24.09.2012 telefonickým oznámením správcu bytového domu, ktorý zaregistroval zmenu vlastníka bytu. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa ústavnú sťažnosť, na čo Ústavný súd SR nálezom sp. zn. II.ÚS 556/2012 zo dňa 21.02.2013, konštatoval porušenie práv žalobkyne podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, zrušil vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej aj ako „OS KE II“), priznal žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia a vo zvyšnej časti sťažnosti žalobkyne nevyhovel. V náleze ústavný súd ustálil, že postup súdu, ktorým ustanovil žalobkyni za opatrovníka

zamestnanca súdu, je nezákonný. V dôsledku nezákonného rozhodnutia a zmeny vlastníctva bytu bola žalobkyňa nútená bezodkladne docestovať na Slovensko a riešiť vzniknutú situáciu, čím jej vznikla škoda podrobne opísaná a odôvodnená v jej žalobe.

3. Zhrnul žalobkyňou uplatnené čiastkové nároky na náhradu škody, ktoré spočívali v ňou zaplatených úhradách za 1/ vyhotovenie kópie rozsudku Okresného súdu Košice II a listu vlastníctva bytu (26 eur), 2/ prvú cestu zo Švédska do Košíc a späť, uskutočnenú v dňoch 30.09.2012 až 05.10.2012 za účelom objasnenia veci (701,75 eur), 3/ právnu poradu s JUDr. Zimmermanovou (25 eur), 4/ zastupovanie advokátom JUDr. Vankom (599,83 eur) - v tejto časti zobrala žalobkyňa žalobu počas konania späť, o čom súd rozhodol uznesením zo dňa 05.05.2016, 5/ vyhotovenie fotokópie spisu OS KE II (16,86 eur), 6/ znalecký posudok z odboru stavebníctva (130 eur), 7/ za sťahovanie sa z bytu (230 eur), 8/ overenie podpisov na splnomocnení pre jej otca A. D. (15,29 eur), 9/ presmerovanie pošty v období od 05.12.2012 do 30.01.2013 a od 01.02.2013 do 30.06.2013 z dôvodu jej trvalého pobytu na adrese bytu, ale zmene mena na schránke na nového majiteľa (30,61 eur), 10/ druhú cestu zo Švédska do Košíc a späť, uskutočnenú v dňoch 16.10.2012 až 27.10.2012 za účelom zmeny právneho zástupcu (712,38 eur). Ďalej si žalobkyňa uplatnila 11/ nárok na náhradu škody spočívajúcej v odmene za právne služby poskytnuté JUDr. Jozefom Tomkom vo výške 2.902,11 eur. Ide o náklady právneho zastúpenia v pôvodnej veci, v ktorej došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia a v konaniach z toho plynúcich voči manželom U.Z. a P., ako aj pri úkonoch, ktorými žiadala o prerušenie a zastavenie katastrálneho konania, keďže manželia P. po právoplatnosti rozsudku OS KE II previedli vlastnícke právo k bytu na spol. Goodman, s.r.o.. Súčasťou týchto nárokov sú aj trovy právneho zastúpenia v pôvodnom konaní, ktoré žalobkyňi neboli priznané. Uplatnila si aj 12/ škodu spočívajúcu v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 1.055,50 eur za ňou podanú žalobu voči manželom U., predchádzajúcim vlastníkom bytu, voči ktorým sa domáhala vrátenia kúpnej ceny za byt - v tejto časti zobrala žalobkyňa žalobu počas konania späť, o čom súd rozhodol uznesením zo dňa 05.05.2016. Domáhala sa aj 13/ náhrady škody, spočívajúcej v úhrade súdneho poplatku vo výške 33 eur za návrh na vydanie neodkladného opatrenia a súdneho poplatku vo výške 594 eur za ňou podanú žalobu voči manželom P., voči ktorým (ako pôvodným vlastníkom bytu) si uplatňovala nároky zo zhodnotenia predmetného bytu. Žalobkyňa tvrdila, že nebyť nezákonného rozhodnutia, žiadne z následných súdnych konaní na ochranu jej vlastníckych práv a náklady s nimi spojené nemuseli vzniknúť. Nikdy neopustila územie Slovenska na viac ako 90 dní a svoje povinnosti s ohlásením pobytu si splnila. Uplatnené výdavky považovala za vyvolané nezákonným rozhodnutím, v dôsledku ktorého prišla o vlastníctvo bytu a následne musela svoje práva uplatňovať v iných konaniach, pretože pôvodné konanie skončilo v časti zastavením a v časti zamietnutím, keďže došlo k následnému predaju bytu. Argumentovala, že náklady, ktoré v tejto súvislosti vynaložila, si nemá kde uplatniť. Uviedla, že žalobu voči manželom U. zobrala späť, ale právne služby už boli zaplatené. Súd prvej inštancie ďalej skonštatoval, že žalovaná považovala žalobu za nedôvodnú a žiadala ju zamietnuť. Podrobne uviedol aj dôvody, uvedené žalovanou.

4. Dokazovanie vykonal oboznámením sa s listinnými dôkazmi s poukazom na ust. § 204 C.s.p., pripojil spis OS KE II sp. zn. 45C/94/2009, vyžiadal kópiu ústavnej sťažnosti a vypočul žalobkyňu. Zosumarizoval argumentáciu sporových strán a ustálil, že podstatné skutkové okolnosti medzi stranami sporné neboli. Ani vývoj konania Okresného súdu Košice II a vynaloženie žalobkyňou uplatnených nákladov nebolo sporné. Uviedol, že sporné boli iba otázky príčinnej súvislosti medzi vynaloženými nákladmi, predstavujúcimi tvrdenú škodu žalobkyne, a titulom podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj prípadná účelnosť takto vynaložených nákladov.

5. Zo spisu OS KE II sp. zn. 45C/94/2009 a nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 556/2012 zo dňa 21.02.2013 zistil, že Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 24.04.2012 rozhodol o neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcami - P. a žalovaným 1/ (právnym predchodcom žalobkyne) a určil, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu č. 21 na Ondavskej 15 v Košiciach. Ústavný súd následne tento rozsudok ako arbitrárny zrušil pre porušenie ust. § 29 ods. 6 O.s.p., konštatoval porušenie práv žalobkyne podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 a čl. 28 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a priznal jej náhradu trov právneho zastúpenia. Okresný súd Košice II následne rozsudkom sp. zn. 45C/94/2009 zo dňa 06.05.2014 konanie v časti o určenie vlastníctva bytu z dôvodu späťvzatia žaloby zastavil a v časti o určenie neplatnosti zmluvy o prevode bytu zo dňa 21.01.1999 pre nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietol, keďže medzičasom došlo k prevodu vlastníctva bytu na spoločnosť Goodman, s.r.o. V nadväznosti na to OS KE II uznesením sp. zn. 45C/94/2009 zo dňa 23.04.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/324/2015 zo dňa 23.05.2016 účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

6. Vec posúdil právne podľa ust. § 3 ods. 1 písm. c), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1 a § 18 ods. 1 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej

moci, § 26 ods. 6 O.s.p., § 70 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, § 517 ods. 1 a 2 Obč. zák a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Vysvetlil predpoklady úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Uviedol, že predmetom konania nie je rozhodovanie o vlastníckych právach k bytu na X. XX N. E., alebo oprávnenosti majetkových nárokov vyplývajúcich z určenia vlastníckeho práva k bytu. Konštatoval, že spor na OS KE II sp. zn. 45C/94/2009 bol vyvolaný v dôsledku spochybnenia vlastníckeho práva žalobkyne k vyššie špecifikovanému bytu. Pred vydaním nezákonného rozhodnutia bolo vlastníctvo bytu evidované na žalobkyňu, pričom v dôsledku nezákonného rozhodnutia bolo vlastníctvo preevidované na P. (pôvodných vlastníkov). Napriek zrušeniu nezákonného rozsudku OS KE II nedošlo k obnoveniu stavu pred jeho vydaním, pretože byt bol už P. prevedený na spoločnosť Goodman, s.r.o.. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne škoda spôsobená žalobkyňi v dôsledku nezákonného rozhodnutia, ktorým nesporne bol právoplatný rozsudok OS KE II sp. zn. 45C/94/2009 zo dňa 24.04.2012, zrušený nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 556/2012 zo dňa 21.02.2013. Existenciu nezákonného rozhodnutia mal teda za preukázanú. Nezákonnosť rozhodnutia spočívala v nesprávnej voľbe osoby opatrovníka a arbitrárnosť v rozpore s ust. § 29 ods. 6 O.s.p., keď v konaní bolo nesporné, že žalobkyňa mala svoje záležitosti v súvislosti s pobytom v zahraničí zabezpečené.

7. Ústavný súd konštatoval porušenie práva žalobkyne na súdnu ochranu a prerokovanie veci v jej prítomnosti, keďže žalobkyňa sa o spore o vlastnícke právo k bytu dozvedela až od správcu v štádiu, kedy už bol predmetný rozsudok právoplatný. Vzhľadom na vzniknutú situáciu vyhodnotil nároky žalobkyne, ktoré jej vznikli v bezprostrednej súvislosti s týmto zistením a jeho dôsledkami za dôvodné. Ide o cestovné náklady za „prvú“ cestu zo Švédska na Slovensko a späť začatú dňa 30.09.2012 vo výške 701,75 eur (výška nákladov sporná nebola), náklady na získanie rovnopisu rozsudku, listu vlastníctva a kópiu spisu spolu vo výške 42,86 eur a za poradu s JUDr. Zimmermannovou, právničkou správcu, vo výške 25 eur. Tieto náklady považoval za opodstatnené a žalobkyňou vynaložené na odstránenie informačného deficitu, zavineného konštatovaným porušením jej práva. S argumentáciou žalovanej, ktorá tvrdila, že ide o výdavky, ktoré by žalobkyňa vynaložila i v prípade, ak by sa zúčastnila na konaní, nesúhlasil, keď poukázal na to, že ide o teoretickú otázku vynaloženia obdobných nákladov v úplne iných príčinných súvislostiach. Vyjadril názor, že niet pochyb o tom, že prvú cestu zo Švédska na Slovensko (a späť) žalobkyňa vykonala v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a preto sú ňou vynaložené náklady jej odôvodneným nárokom na náhradu škody. Za opodstatnené považoval aj nároky žalobkyne vyvolané účinkami nezákonného rozhodnutia, ktorými bola zmena vlastníctva bytu, a to náklady vynaložené na sťahovanie vo výške 230 eur, čím si žalobkyňa splnila svoju povinnosť vypratať byt (bez ohľadu na správnosť v tom čase právoplatného rozhodnutia) a náklady na doposielanie pošty z Ondavskej 15 vo výške 30,61 eur.

8. Za nedôvodné vyhodnotil náklady na overenie podpisu vo výške 15,29 eur a cestovné náklady za „druhá“ cestu na Slovensko uskutočnenú v dňoch 16.10.2012 - 27.10.2012 (712,38 eur). Uviedol, že na základe vyjadrení žalobkyne sa nejaví súvislosť medzi nákladmi na overenie podpisov na splnomocnení pre jej otca a nezákonným rozhodnutím, keďže otec žalobkyne bol splnomocnený na obstarávanie jej záležitostí aj pred vydaním nezákonného rozhodnutia, a to z dôvodu jej častej neprítomnosti na Slovensku, na čo nezákonnosť rozhodnutia nemala vplyv. Čo sa týka druhej cesty žalobkyne na Slovensko ustálil, že náklady na ňu boli primárne vyvolané názorovým rozporom medzi žalobkyňou a ňou zvoleným právnym zástupcom, a preto ich nepovažoval za vzniknuté v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím.

9. V ďalšom posudzoval uplatnené nároky spočívajúce v náhrade škody za trovy konaní vyvolaných žalobkyňou, ktoré predstavujú súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia a znaleckého posudku. Konštatoval, že žalobkyňa považovala tieto náklady za oprávnené a vyvolané nezákonným rozhodnutím, a teda predstavujú jej škodu, pretože nebyť nezákonného rozhodnutia, nemusela tieto konania viesť a mohla svoje práva brániť v pôvodnom konaní. Žalovaná zas považovala tieto nároky za neúčelné a predčasné, keď poukazovala na to, že žalobkyňa si uplatňuje protichodné nároky. Spochybňovala aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v dôsledku absencie povinného zastúpenia v týchto konaniach. Súd prvej inštancie, nestotožniac sa s týmto argumentom žalovanej, podrobne vysvetlil svoje stanovisko k obrane žalovanej a záverom zdôraznil, že ust. § 18 zák. č. 514/2003 Z.z. ani nepodmieňuje nárok na náhradu trov konania v rozsahu trov právneho zastúpenia len povinným zastúpením. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia ako trov konania v zmysle ust. § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. sa vzťahuje na konanie, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a konanie, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie zrušené. Zároveň sa táto právna úprava vzťahuje aj na všetky konania, v ktorých môže dôjsť k vydaniu nezákonného rozhodnutia, pričom súdne konania predstavujú iba časť.

Kritériá posudzovania rozsahu zodpovednosti za škodu v prípade nárokov z právneho zastúpenia sú zohľadnené aj v posudzovaní otázky príčinnej súvislosti a sú tiež podmienené účelnosťou vynaložených trov právneho zastúpenia. Poukázal na to, že v súdnych konaniach sa spravidla rozhoduje aj o nároku na náhradu trov konania, pričom ust. § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. toto rozhodovanie nenahrádza a ani nerozširuje, iba tento nárok dopĺňa tam, kde nie je upravený inak. Uzavrel, že poškodenému, úspešnému v konaní o zrušenie nezákonného rozhodnutia, nevzniká zároveň procesný nárok na náhradu trov konania v súdnom konaní a zároveň nárok podľa ust. § 18 zákona č. 514/2003 Z.z.. Súhlasil s obranou žalovanej, že nie akékoľvek následné trovy konania predstavujú následok nezákonného rozhodnutia, ako aj s jej námietkou, že žalobkyňa si v týchto konaniach uplatňuje protichodné nároky, keďže jednými sú vlastnícke práva k bytu a druhými sú nároky vyplývajúce z toho, že už vlastníčkou nie je. Vysvetlil, že súčasťou týchto konaní je, alebo bude aj rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, ktorý má základ v miere úspechu, príp. v procesnom zavinení strany na výsledku konania, a preto ustálil, že tieto nároky nepredstavujú škodu vzniknutú v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, pričom tvrdenia žalobkyne, že ide o škodu, ktorú si už nemá kde uplatniť, prípadne, že jej niektoré trovy v týchto konaniach neboli priznané, nie sú relevantné pre vznik nároku zo zodpovednosti štátu. Skutočnosť, že žalobkyňa súvisiaci spor vyvolala a následne jej procesným úkonom došlo k zastaveniu konania, nezakladá zodpovednosť žalovanej za trovy tohto konania. Zdôraznil, že zodpovednosť štátu nie je neobmedzená a nie je ani založená na neobmedzenej kauzalite a zároveň nárok na náhradu trov konania vo svetle ust. § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. sa priznáva len vo vzťahu ku konaniu, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané a vo vzťahu ku konaniu, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie zrušené (teda nie v akomkoľvek súvisiacom konaní). Ani prípadný nesúhlas s rozhodnutím o trovách v týchto konaniach neprenáša zodpovednosť za tieto trovy na štát. Preto žalobu v časti trov právneho zastúpenia JUDr. Tomkom v súdnych konaniach zamietol.

10. Osobitne sa zaoberal otázkou nároku na náhradu trov právneho zastúpenia žalobkyne v katastrálnom konaní. Dospel k záveru, že podania v katastrálnom konaní, ktorými právny zástupca žalobkyne oznámil katastru podanie ústavnej sťažnosti a rozhodnutie ústavného súdu, ktorým došlo k zrušeniu nezákonného rozhodnutia, sú trovy vynaložené v konaní o zrušenie nezákonného rozhodnutia, s ohľadom na právnu úpravu zákona č. 162/1995 Z.z. a dosiahnutie účinkov zrušovacieho rozhodnutia ústavného súdu vo vzťahu k evidencii vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Preto vyhovel žalobkyne v časti trov právneho zastúpenia za podanie zo dňa 09.04.2013, ktorým jej právny zástupca žiadal kataster o obnovu zápisu práva žalobkyne v dôsledku nálezu ústavného súdu, a ktorým žiadal o prerušenie katastrálneho konania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti zo dňa 25.10.2012. Za tieto úkony právnej služby priznal náhradu v rozsahu zaplatenej odmeny a náhrad podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 60,07 eur za úkon zo dňa 09.04.2013 spolu s režijným paušálom vo výške 7,81 eur a vo výške 58,69 eur za úkon zo dňa 25.10.2012 spolu s režijným paušálom vo výške 7,63 eur, vrátane nákladov na notárske overenie fotokópie nálezu vo výške 15,96 eur, spolu 150,16 eur. Vo zvyšku považoval nároky žalobkyne vo vzťahu ku katastrálnemu konaniu za nedôvodné, vrátane nevyhnutnosti osobného doručovania týchto písomností právnym zástupcom žalobkyne a z toho plynúcich náhrad.

11. Súd prvej inštancie teda zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyne sumu 1.180,38 eur spolu s úrokom z omeškania v zákonnej výške 5,25 % ročne od 13.02.2014, keďže žalobkyne bolo listom zo dňa 10.02.2014 oznámené, že jej nárok uspokojený nebude. S prihliadnutím na povahu a osobitné interné pomery žalovanej určil lehotu na plnenie 30 dní. Vo zvyšku žalobu zamietol.

12. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 C.s.p. Keďže žalobu vo väčšej časti zamietol, nárok na náhradu trov konania by vznikol žalovanej, ktorej však žiadne trovy nevznikli, preto tento nárok žalovanej nepriznal.

13. Proti tomuto rozsudku, proti jeho vyhovujúcej časti, podala žalovaná včas odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadala v napadnutom rozsahu rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo ho zmeniť a žalobu v odvolaní napadnutom rozsahu zamietnuť.

Súdu prvej inštancie vytkla, že sa len stručne zaoberal otázkou príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nárokmi žalobkyne spojenými s cestovnými nákladmi na prvú cestu zo Švédska na Slovensko začatú dňa 30.09.2012. Mala za to, že medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a náhradou škody za cestovné náklady na túto cestu nie je priama a bezprostredná príčinná súvislosť. S poukazom na judikatúru tvrdila, že nezákonné rozhodnutie nebolo jedinou a hlavnou príčinou vzniku cestovných nákladov, keďže žalobkyňa by tieto náklady vynaložila aj za predpokladu, ak by bola stranou konania o určenie vlastníctva bytu. Na základe tvrdení žalobkyne, že v pravidelných intervaloch prichádza na Slovensko, a že územie Slovenska nikdy neopustila na viac ako 90 dní ustálila, že žalobkyňa by tieto

náklady vynaložila aj v prípade, ak by sa vôbec nevedelo súdne konanie o určenie vlastníckeho práva k bytu. Vydanie nezákonného rozhodnutia tak mohlo byť len príčinou toho, že túto cestu žalobkyňa vykonala v inom časovom intervale, než ako by ju vykonala v obvyklom čase.

Nesúhlasila ani s priznaním nákladov na sťahovanie, keď argumentovala tým, že žalobkyňa síce na základe nezákonného rozhodnutia už nebola vlastníčkou bytu, ale zároveň netvrdila a nepreukázala, že by bola v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím povinná byť ihneď vypratať. Keďže žalobkyňa bola presvedčená, že jej vlastníctvo k bytu trvá, mohla pred vysťahovaním sa z bytu uprednostniť právnu obranu v prípade, ak by sa tretia osoba aktívne domáhala vypratania bytu. Išlo o rozhodnutie žalobkyne, ktoré nebolo v bezprostrednej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia.

V časti nákladov spojených s doposielaním pošty tvrdila, že žalobkyňa mohla vykonať oznámenie všetkým dotknutým subjektom o zmene doručovacej adresy a vykonať zmenu registrácie trvalého pobytu, čo je obvyklý a štandardný spôsob pri akejkoľvek zmene doručovacej adresy. To, že žalobkyňa dlhodobo využívala službu doposielania, bolo jej rozhodnutie, ktoré bolo spojené aj s tým, že žila mimo územia SR, pričom v takýchto prípadoch je obvyklé a bežné, že osoba si zabezpečí riadne preberanie pošty. Tieto náklady nepovažovala za v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, ale s tým, že žalobkyňa nežila na Slovensku.

Namietala aj priznanie nákladov právneho zastúpenia za úkony v katastrálnom konaní. Mala za to, že tieto úkony adresované orgánu katastra neboli účelné, pretože neboli spôsobilé vyvolať žiadne právne účinky a zabezpečiť zmenu právneho stavu v prospech žalobkyne. V čase, kedy právny zástupca žalobkyne podal príslušnej správe katastra návrh na obnovu zápisu vlastníckeho práva žalobkyne po vydaní rozhodnutia ústavného súdu, už pôvodní žalobcovia v konaní o určenie vlastníctva neboli v katastri nehnuteľností zapísaní ako vlastníci bytu, pretože tento byt po nadobudnutí vlastníctva predali. Na základe toho nebol príslušný orgán katastra oprávnený vykonať zmenu v katastri nehnuteľností a žalobkyňa sa mohla domáhať svojich nárokov na obnovu vlastníckeho práva už len na základe určovacej žaloby. Tento úkon právnej služby teda nebol účelný, keďže na jeho základe nebolo možné vykonať zmenu zápisu v katastri nehnuteľností. Rovnako nebol účelný ani úkon týkajúci sa žiadosti o prerušenie katastrálneho konania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti a z dôvodu podania žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Nielenže dôvody, ktoré uviedol právny zástupca v žiadostiach o prerušenie konania nie sú zákonnými dôvodmi na prerušenie konania podľa ust. § 31a zákona č. 162/1995 Z.z., ale žalobkyňa ani nemohla takýto návrh podať, lebo nebola účastníčkou katastrálneho konania.

14. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie aj žalobkyňa s odôvodnením, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto žiadala, aby jej odvolací súd priznal sumu 3.037,03 eur spolu s 5,25 % úrokom z omeškania a náhradu trov odvolacieho konania. V odvolaní najprv zopakovala čoho sa domáhala, čo jej bolo priznané a v akej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol.

Následne argumentovala, že v prípade neuznaného nároku na náhradu škody v podobe nákladov na overenie podpisov na splnomocnení vo výške 15,29 eur bol síce jej otec už splnomocnený, ale v tom čase nevedela o budúcom konaní voči jej osobe, kvôli čomu bolo nutné mu udeliť nové splnomocnenie. Namietala, že súd prvej inštancie jej za presmerovanie pošty priznal len sumu 30,61 eur, hoci v žalobe je uvedené, že presmerovanie trvá. Na základe nezákonného rozhodnutia OS KE II už nebola vlastníčkou bytu, preto na schránke nesmeli byť jej meno a zároveň si nemohla zmeniť trvalý pobyt, lebo si nemôže dovoliť nový byt na Slovensku. Keďže presmerovanie pošty trvá doteraz, žiada nahradiť škodu za obdobie rokov 2014 - 2019, spolu vo výške 183,66 eur.

Nestotožnila sa ani s argumentom súdu prvej inštancie, že jej druhá cesta zo Švédska na Slovensko a späť uskutočnená v dňoch 16.10.2012 - 27.10.2012 nebola priamym dôsledkom nezákonného rozhodnutia, keďže bola uskutočnená len v súvislosti so zmenou právneho zastúpenia. Uviedla, že ide len o skrátenú a skreslenú verziu objasnenia tejto cesty, pretože až počas tejto cesty mohla ísť na kataster a žiadať o oficiálne dokumenty, podávať žiadosti, nazrieť do spisu, jednať s protistranou v Smolníku, pokúsiť sa o mimosúdne vyriešenie sporu, podať sťažnosť na ústavný súd a podať žalobu o vrátenie kúpnej ceny na U. a žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia na P..

Nesúhlasila ani s nepriznaním náhrady trov právneho zastúpenia JUDr. Tomkom (okrem dvoch úkonov v katastrálnom konaní). Uviedla, že síce zobrala žalobu späť v časti náhrady škody za zaplatený súdny poplatok za podanú žalobu voči manželom U., ale požaduje náhradu trov vo výške 957,47 eur. Žalobu o vrátenie kúpnej ceny za byt podala v čase čakania na rozhodnutie ústavného súdu, pretože ak by ústavný súd nerozhodol v jej prospech a ona by nemala „preventívne“ podanú žalobu, jej práva by sa premlčali a kúpnu cenu by nedostala späť. Mala za to, že tento nárok je logickým dôsledkom nezákonného postupu súdu. V časti súdom prvej inštancie nepriznanej náhrady trov konania vo veci žaloby na P. o zaplatenie 9.900,- eur uviedla, že už si ďalej nenárokuje náhradu škody za zaplatený súdny poplatok vo výške 594

eur, ale za účelné považuje úkony právneho zástupcu v tejto veci, a to prevzatie, rokovanie v Smolníku a rokovanie s protistranou v byte, keďže tieto úkony boli súčasťou oboznámenia sa s problematikou po doručení nezákonného rozsudku. S ohľadom na uvedené požadovala náhradu škody za tri úkony právnej služby, spolu s paušálnou náhradou a cestovnými nákladmi, ktoré súhrnne vyčíslila v sume 1.002,59 eur.

Súdu prvej inštancie vytkla, že v časti náhrady trov právneho zastúpenia vo veci odvolania proti uzneseniu OS KE II vo výške 132,64 eur sa ani nevyjadril. Tento nárok považuje za dôvodný, pretože ide o uznesenie o trovách konania, ktoré jej bolo doručené spolu s nezákonným rozsudkom. Nejde o obnovené konanie z mája 2014, preto je nárok opodstatnený, účelný a je priamym dôsledkom nezákonného postupu súdu.

V časti náhrady škody za zaplatený súdny poplatok za návrh na vydanie predbežného opatrenia vo výške 33 eur uviedla, že v októbri 2012 žiadala, aby súd zakázal P. a spoločnosti Goodman s.r.o. nakladať s bytom. Po podaní ústavnej sťažnosti už prebiehalo vkladové konanie na základe kúpno-predajnej zmluvy uzatvorenej medzi P.X. a spoločnosťou Goodman s.r.o.. Táto spoločnosť sa domáhala vstupu do bytu napriek tomu, že ešte nemala list vlastníctva, preto sa rozhodla všetky svoje rodinné a osobné veci chrániť. Nárok považovala za opodstatnený a návrh na vydanie predbežného opatrenia za účelný. Záverom vyčíslila výšku náhrady škody nasledovne: 15,29 eur (overenie podpisov na splnomocnení) + 183,66 eur (presmerovanie pošty) + 712,38 eur (druhá cesta zo Švédska na Slovensko) + 957,47 eur (náhrada trov právneho zastúpenia v konaní proti manželom U.) + 1002,59 eur (náhrada trov právneho zastúpenia v konaní proti manželom P.) + 132,64 eur (náhrada trov konania v odvolacom konaní proti uzneseniu OS KE II o náhrade trov konania) + 33 eur (náhrada škody za zaplatený súdny poplatok za návrh na vydanie predbežného opatrenia) = 3037,03 eur.

15. K odvolaniu žalovanej sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrila žalobkyňa a uviedla, že nie je daný ani jeden zo žalovanou uplatnených odvolacích dôvodov vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku napadnutého rozhodnutia. Tvrdenie žalovanej, že žalobkyňa na Slovensko prichádza pravidelne, a preto nie je daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a cestovnými nákladmi označila za teoretickú konštrukciu, keďže jej cesty na Slovensko sú naplánované a uskutočnené výlučne na základe jej slobodnej vôle. Uviedla, že tesne pred príchodom zo Švédska na Slovensko v dňoch 30.09.2012 - 05.10.2012 na Slovensku trávila určitý čas a nemala v pláne sa v krátkom čase opäť vrátiť. Pokiaľ by mala vedomosť o súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva k bytu, vedela by si svoju cestu na Slovensko vopred naplánovať, alebo by sa nechala zastúpiť advokátom a na Slovensko by vôbec necestovala. Ohľadom nákladov na vystaňovanie sa z bytu uviedla, že nemohla čakať na to, kedy jej zaklope tretia osoba, prípadne exekútor na dvere s tým, aby sa okamžite vystaňovala. Hoci predmetné rozhodnutie považovala za nesprávne, z predmetného bytu sa vystaňovala a podnikla všetky nevyhnutné kroky na to, aby daný stav napravila, a teda podala ústavnú sťažnosť, uskutočnila podania na kataster a podala ďalšie žaloby. Navyše brániť tretej osobe vo vstupe do bytu by nebolo prakticky možné. Nestotožnila sa s tvrdením žalovanej, že náklady na doposielanie pošty sú nedôvodné, pretože mohla oznámiť zmenu doručovacej adresy všetkým dotknutým subjektom a vykonať zmenu registrácie trvalého pobytu. Vzhľadom k tomu, že nový majiteľ bytu zmenil meno na schránkach, musela pristúpiť k doposielaniu pošty, aby nedošlo k situácii, že súd bude doručovať na zlu adresu. Nemohla ani zaregistrovať trvalý pobyt na inú adresu, keďže prišla o byt, a ak by sa odhlásila z trvalého pobytu na adrese predmetného bytu, ostala by „bezdomovcom“. Zotrvala na svojom tvrdení, že úkony v katastrálnom konaní boli účelné, keďže boli potrebné na ochranu jej vlastníckeho práva k bytu. Rozhodnutie Okresného súdu Košice II považovala za nesprávne, a preto sa snažila zabrániť vkladovému konaniu na katastri, ktorým manželia P. previedli vlastnícke právo k bytu na spoločnosť Goodman, s.r.o. a neskôr aj na zabránenie prevodu vlastníckeho práva zo spoločnosti Goodman, s.r.o. na pani D.. Uviedla, že bolo nevyhnutné oznámiť katastru podanie ústavnej sťažnosti, keďže manželia P. ihneď po vydaní nezákonného rozhodnutia previedli svoje vlastnícke právo na spoločnosť Goodman, s.r.o.. Zopakovala, že návrh na zastavenie katastrálneho konania bol z jej strany podaný z dôvodu prevodu vlastníckeho práva k bytu zo spoločnosti Goodman, s.r.o. na pani D.Ď., ktoré nebolo v danom čase ukončené. Záverom konštatovala, že nemusela byť účastníčkou katastrálneho konania na to, aby mohla žiadať o prerušenie alebo zastavenie konania, pretože kataster mal katastrálne konanie prerušiť s odkazom na prejednanie predbežnej otázky, a že dodnes je na liste vlastníctva k predmetnému bytu zapísaná poznámka o určenie vlastníckeho práva - podanie na Okresný súd Košice II, sp. zn. 17C/143/2014 P 1322/14 - 2740/14.

16. Žalovaná sa vo svojom podaní zo dňa 30.08.2019 vyjadrila spoločne k odvolaniu žalobkyne a k vyjadreniu k jej odvolaniu (žalovanej). Tvrdenia žalobkyne, že až pri druhej ceste zo Švédska na Slovensko mohla vykonať účelné úkony spojené s ochranou jej práv, označila za účelové,

keďže pôvodne uviedla, že už pri prvej ceste na Slovensko vykonala úkony spojené s ochranou jej práv a druhá cesta na Slovensko bola uskutočnená z dôvodu zmeny jej pôvodného právneho zástupcu pre nespokojnosť so zastupovaním. Stotožnila sa s právnym záverom súdu prvej inštancie o neexistencii príčinnej súvislosti medzi vynaloženými nákladmi na právne zastúpenie a predmetnými, vyššie uvedenými súdnymi konaniami, keďže išlo o predčasnú súdnu obranu, minimálne do rozhodnutia ústavného súdu. Sama žalobkyňa v súdnych konaniach po rozhodnutí ústavného súdu navyše riadne nepokračovala a tieto boli zastavené. Ďalej konštatovala, že žalobkyni boli uznané náklady na presmerovanie pošty v trvaní jedného roka, hoci žalobkyňa tvrdí, že si žalobou uplatnila tento nárok aj za obdobie rokov 2014 - 2019. Poukázala na to, že toto tvrdenie žalobkyne nevyplýva zo žaloby, ani z jej následných vyjadrení, a preto je nedôvodné. Zotrvala na názore, že doposielanie pošty je nadštandardná služba, ktorá sa spravidla využíva dočasne, pričom žalobkyňa mala zároveň možnosť bezodkladne oznámiť zmenu adresy trvalého pobytu príslušnému orgánu verejnej správy a oznámiť prípadnú zmenu adresy na doručovanie aj subjektom, s ktorými v rozhodnom čase komunikovala alebo využívala ich služby. Nie je preto dôvodné, aby presmerovanie pošty trvalo celý kalendárny rok alebo neobmedzene. Zopakovala, že žalobkyňa nemala uloženú právnu povinnosť po vydaní nezákonného rozhodnutia byť vypratať, a keďže sa žiadna tretia osoba nedomáhala vypratania bytu, nie je ona (žalovaná) povinná znášať náklady spojené s dobrovoľným rozhodnutím žalobkyne byť vypratať. Argumentovala, že náklady právneho zastúpenia v katastrálnom konaní neboli dôvodné ani účelné, keďže prerušenie katastrálneho konania je viazané výlučne na dôvody, ktoré sa týkajú účastníka katastrálneho konania. Žalobkyňa účastníčkou konania nebola, preto sa jej podaniami príslušný orgán ani nezaoberal.

17. Žalobkyňa sa k tomuto spoločnému podaniu žalovanej vyjadrila a uviedla, že zotrváva na svojich predošlých podaniach, že žalovaná neuviedla žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, a preto žiada, aby jej odvolací súd priznal náhradu škody vo výške uvedenej v žalobnom návrhu a uložil žalovanej povinnosť nahradit' jej trovy konania.

18. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

19. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal obe odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne a aj odvolanie žalovanej sú čiastočne dôvodné. Podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p. verejne vyhlásil rozsudok, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti zmenil a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.162,86 eur s príslušenstvom a vo zvyšku žalobu zamietol (tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku), vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Vzhľadom na to, že vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, nenariadil odvolací súd na prejednanie odvolaní pojednávania, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať či doplniť dokazovanie (všetky argumenty už strany predniesli) a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem (ust. § 385 ods. 1 C.s.p.).

20. Predmetom konania je nárok, ktorý si žalobkyňa uplatnila žalobou, v ktorej tvrdila, že nezákonným rozhodnutím OS KE II sp. zn. 45C/94/2009 jej bola spôsobená škoda, ktorej náhrady sa domáha od žalovanej podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Súd prvej inštancie v prvom rade skúmal podmienky pre úspešné uplatnenie si nároku na náhradu škody podľa cit. zákona a prijal správny právny záver, že existencia nezákonného rozhodnutia bola preukázaná, pretože právoplatný rozsudok OS KE II sp. zn. 45C/94/2009 zo dňa 24.04.2012 bol zrušený ako nezákonný na základe ústavnej sťažnosti žalobkyne nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 556/2012 zo dňa 21.02.2013. Za škodu žalobkyňa považovala finančné prostriedky ňou vynaložené v dôsledku nezákonného rozhodnutia, špecifikované v žalobe, ktorých náhradu si u žalovanej aj uplatnila žiadosťou o predbežné prerokovanie, nebolo jej však vyhovené. Súd prvej inštancie správne ustálil a medzi stranami ani nebolo sporné, že žalobkyňa ňou tvrdené výdavky preukázala dôkazmi o ich zaplatení. Následne (po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobkyňou) správne posudzoval jednotlivé žalobkyňou uplatnené čiastkové nároky so zameraním sa na vyhodnotenie a posúdenie, či tie ktoré výdavky žalobkyne, ktoré považovala za svoju škodu, vynaložila jednak v dôsledku nezákonného rozhodnutia, ako i účelne. Po právnom posúdení veci, pri ktorom aplikoval správne zákonné ustanovenia, dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti žaloby žalobkyne, preto jej čiastočne vyhovel a zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobkyni sumu 1.180,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 13.02.2014 do zaplatenia, vo zvyšnej (väčšej) časti žalobu zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd sa po preskúmaní napadnutého rozsudku a predloženého súdneho spisu (na odvolanie oboch strán sporu) s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj jeho odôvodnením v prevažnej miere stotožnil, keď iné závery prijal len pri dvoch žalobkyňou uplatnených čiastkových nárokoch. Dospel potom k záveru, že rozsudok je potrebné v napadnutej

vyhovujúcej časti zmeniť a vo zvyšnej napadnutej časti potvrdiť. Právne vec posúdil podľa rovnakých zákonných ustanovení ako súd prvej inštancie.

21. Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa ust. § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa ust. § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadost“) s príslušným orgánom podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20110101.html>> a 11 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20110101.html>>.

Podľa ust. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa ust. § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa ust. § 18 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa ust. § 517 ods. 1 veta prvá Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Obč. zák. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. účinného v čase vzniku omeškania, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Základným predpokladom pre úspešné domáhanie sa náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou. V takomto prípade je potom osoba domáhajúca sa náhrady škody z tohto titulu povinná svoj nárok vopred predbežne prerokovať s oprávnenou osobou a až v prípade nevyhovenia, resp. čiastočného nevyhovenia, v lehote šesť mesiacov odo dňa prijatia tejto žiadosti je možné si tento nárok uplatniť súdnou cestou. Z uvedeného je zrejmé, že predmetom súdneho vymáhania náhrady škody na základe (a v tomto prípade) nezákonného rozhodnutia môže byť len tá škoda, ktorá bola vopred predbežne prerokovaná a nie iná (ust. § 16 ods. 4). Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že existencia nezákonného rozhodnutia, ako prvého predpokladu pre úspešné domáhanie sa náhrady škody, bola preukázaná. Rovnako bola preukázaná aj výška žalobkyňou uplatnenej škody, keď žalobkyňa spolu so žalobou predložila jednotlivé listinné

dôkazy, ktorými preukázala konkrétnu výšku ňou vynaložených a zaplatených nákladov, ktoré označila za jej škodu. Spornými v prvoinštančnom konaní, a vzhľadom na argumenty strán v ich odvolaniach aj v odvolacom konaní, boli jednak príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a nárokovanou náhradou škody vo vzťahu k jednotlivým čiastkovým nárokom, ako aj účelnosť žalobkyňou vynaložených nákladov.

23. Na vysvetlenie problematiky uvádza odvolací súd nasledovné. Príčinná súvislosť medzi právnou skutočnosťou, za ktorú sa zodpovedá, a medzi vznikom škody je jednou zo základných podmienok zodpovednosti za škodu v občianskom práve, a to bez ohľadu na to, či ide o zodpovednosť založenú na princípe zavinenia alebo o zodpovednosť objektívnu (bez zreteľa na zavinenie, ako je tomu aj v posudzovanej veci). O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) v prípade objektívnej zodpovednosti štátu za škodu sa jedná, ak vznikla škoda následkom nezákonného rozhodnutia, teda ak je doložené, že nebyť vydania nezákonného rozhodnutia, ku škode by nedošlo. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva; príčinou vzniku škody môže byť len tá okolnosť, ktorá škodu spôsobila a bez ktorej by škodlivý následok nenastal. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčiny škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon zodpovednosť v danom prípade spája. Príčina musí mať nepochybnú vecnú väzbu na vznik škody; príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou nie je naopak daná tam, kde do deja vstúpila iná - od právne kvalifikovanej okolnosti na strane štátu nezávislá - skutočnosť, ktorá je pre vznik škody rozhodujúca, teda ak je vznik ujmy vyvolaný bezprostredne okolnosťou, ktorá nemá vecný vzťah k vydaniu nezákonného rozhodnutia. Ak nezákonným rozhodnutím (pri splnení zákonom ustanovených podmienok na úspešnosť uplatnenia náhrady škody), ktoré je potrebné charakterizovať ako príčinu, má byť spôsobený následok - škoda, musí ich spájať príčinná súvislosť, ktorá ak by chýbala, štát by nemohol niesť objektívnu zodpovednosť za majetkovú ujmu vyjadriteľnú v peniazoch (napr. uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 328/09 z 13.10.2009). Je potom zrejmé, že posúdenie danosti príčinnej súvislosti je predmetom dokazovania, pričom žalobkyňa musí preukázať, že práve v dôsledku vydania predmetného nezákonného rozhodnutia jej vznikla škoda. Čo sa týka účelnosti vynaložených nákladov, účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou a potrebnosťou ich vynaloženia na ochranu práva. Ani v súdnom konaní sa trovy nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má strana nárok na ich náhradu (pretože mala vo veci úspech), ale každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby. Je možné uzavrieť, že jednotlivé výdavky žalobkyne (ktoré považovala za svoju škodu) musia byť posudzované samostatne zo zreteľom na to, či išlo o odôvodnený a účelne vynaložený výdavok, ktorý jej vznikol v dôsledku nezákonného rozhodnutia.

24. Žalobkyňa si v tomto konaní voči žalovanej uplatnila nárok na náhradu škody, ktorú detailne vyčíslila v žalobe (bod 3 odôvodnenia tohto rozsudku), pričom súd prvej inštancie jej priznal náhradu vynaložených nákladov za: vyhotovenie kópie rozsudku OS KE II a LV na katastri (26 eur), prvú cestu zo Švédska na Slovensko uskutočnenú v dňoch 30.09.2012 - 05.10.2012 (701,75 eur), poradu u JUDr. Zimmermannovej (25 eur), kópiu spisu na OS KE II (16,86 eur), sťahovanie (230 eur), presmerovanie pošty v období 05.10.2012 do 30.01.2013 a v období 01.02.2013 do 30.06.2013 (30,61 eur), a trovy JUDr. Tomka, ale len v časti právneho zastúpenia žalobkyne v katastrálnom konaní, a aj to len za úkon zo dňa 09.04.2013, ktorým žiadal kataster o obnovu zápisu práva žalobkyne v dôsledku nálezú ústavného súdu, a za úkon zo dňa 25.10.2012, ktorým žiadal o prerušenie katastrálneho konania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti a nákladov na notárske overenie fotokópie nálezú (150,16 eur). Žalobkyňa neuznal náklady na vyhotovenie znaleckého posudku (130 eur), overenie podpisu na splnomocnení (15,29 eur), druhú cestu zo Švédska na Slovensko uskutočnenú v dňoch 16.10.2012 - 27.10.2012 (712,38 eur), súdny poplatok za návrh na predbežné opatrenie a žalobu voči P. (33 eur a 594 eur) a sčasti trovy JUDr. Tomka (2.751,95 eur). Odvolanie podali obe strany sporu, žalobkyňa proti zamietajúcej časti (a závislej časti o trovách konania) a žalovaná proti vyhovujúcej časti.

25. Tu považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že i keď žalovaná podala odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1.180,38 eur titulom náhrady škody za vyššie uvedené, žalobkyňou vynaložené náklady (bod 24), v odvolaní argumentovala len voči niektorým žalobkyňi priznaným nárokom (za prvú cestu zo Švédska na Slovensko, za sťahovanie, presmerovanie pošty a za priznané trovy právneho zastúpenia JUDr. Tomkom v katastrálnom konaní) a voči ostatným priznaným nárokom nijak neargumentovala. Odvolací súd potom prijal záver, že v odvolaní ničím nespochybnila žalobkyňi prisúdené nároky na náhradu škody spočívajúcej vo vynaložení nákladov za vyhotovenie kópie rozsudku OS KE II a LV na katastri vo výške 26 eur, za poradu u právničky správcu JUDr. Zimmermannovej vo výške 25 eur za kópiu spisu OS KE II vo výške 16,86 eur. S prisúdením týchto nárokov žalobkyňi súdom prvej inštancie odvolací súd súhlasí a vzhľadom na absenciu námietok žalovanej sa obmedzí len konštatovaním správnosti jeho rozhodnutia v tejto časti.

Na zdôraznenie správnosti uvádza nasledovné. Ohľadom porady s JUDr. Zimmermannovou žalobkyňa od počiatku tvrdila, že táto porada sa uskutočnila z dôvodu prvotného oboznámenia sa s problematikou rozsudku, ktorý vydal OS KE II. Výška ňou vynaložených nákladov nebola sporná a bola preukázaná pokladničným dokladom od JUDr. Zimmermannovej (č.l. 43), z ktorého vyplýva, že žalobkyňa JUDr. Zimmermannovej zaplatila 25 eur za „právne služby“. Doklad bol vystavený dňa 01.10.2012, čo potvrdzuje tvrdenie žalobkyne, že po prilete na Slovensko (dňa 30.09.2012) bola nútená poradiť sa s právničkou, pretože o probléme nič nevedela. V prípade nákladov vynaložených za vyhotovenie rovnopisu nezákonného rozsudku a LV na katastri vo výške 26 eur a nákladov vynaložených v súvislosti s vyhotovením kópií súdneho spisu OS KE II vo výške 16,86 eur je daná priama príčinná súvislosť s nezákonným rozhodnutím, pretože žalobkyňa by táto škoda nebola bývala vznikla, keby bola účastníčkou predmetného konania na OS KE II, teda ak by jej súd nebol ustanovil v rozpore so zákonom opatrovníka. Žalobkyňa by bol bezplatne doručovaný rozsudok a počas konania aj niektoré listiny, a ak by o konaní vedela a bola jeho účastníčkou, mohla si sama vyhotoviť kópie zo spisu (napr. fotoaparátom). Výška jej výdavkov bola preukázaná. Za kópiu spisu žalobkyňa zaplatila 16,86 eur, čo je preukázané pokladničným dokladom a záznamom a vyhotovovaním si kópie spisu (č.l. 43 a 164). Žalobkyňa preukázala aj výdavky rovnopisu rozsudku a za LV, keď do spisu založila kópiu LV s kolkami v hodnote 8 eur (č.l. 35 a 36), a kópiu rozsudku s kolkami v hodnote 18 eur (č.l. 18 a 24). Všetky tieto výdavky, vynaložené žalobkyňou na odstránenie jej informačného deficitu (o súdnom konaní ani o nezákonnom rozsudku vôbec nevedela, keďže jej súd v rozpore so zákonom ustanovil opatrovníka) predstavujú škodu žalobkyne vzniknutú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, za ktorú štát nesie zodpovednosť. Ak súd prvej inštancie v tejto časti žalovaného zaviazal na náhradu škody žalobkyne, je jeho rozhodnutie správne a odvolací súd s ním súhlasí.

26. Rovnako ako žalovaná (proti celej vyhovujúcej), tak aj žalobkyňa síce podala odvolanie voči celej zamietajúcej časti rozsudku, avšak sama vo svojom odvolaní výslovne uviedla, že si už nenárokujú náhradu škody za zaplatený súdny poplatok za žalobu proti P. vo výške 594 eur, ani náhradu škody v podobe časti trov právneho zastúpenia JUDr. Tomkom v konaní proti P. vo výške 460,01 eur, čo zdôvodnila tým, že súd prvej inštancie jej neuznal nárok na zaplatenie trov JUDr. Tomka v konaní o jej žalobe proti P. za šesť úkonov právnej služby (prevzatie právneho zastúpenia, rokovanie s protistranou v Smolníku, podanie žaloby a predbežného opatrenia, rokovanie s protistranou v spornom byte v Košiciach, námietka k vedľajšiemu účastníkovi a žiadosť o prerušenie konania), cestovné náhrady a náhradu za stratu času, v celkovej výške 1.462,60 eur, pričom ona náhradu za tri úkony právnej služby a to rokovanie v Smolníku, rokovanie v Košiciach a prevzatie, a k nim prislúchajúce cestovné a náhrada za stratu času, spolu vo výške 1.002,59 eur považuje za dôvodnú. Zamietnutie nároku na náhradu škody spočívajúcej v úhrade 130 eur za znalecký posudok v odvolaní taktiež nespochybnila a do sumáru nárokov, ktoré žiada priznať v odvolacom konaní, už tento nárok neuviedla. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol v časti zamietnutia žaloby o zaplatenie 1.184,01 eur (594 eur + 460,01 eur + 130 eur), teda v časti nenapadnutej odvolaním žalobkyne, právoplatnosť, a preto ani nebol v tejto časti podrobený odvolaciemu prieskumu.

27. Po preskúmaní súdneho spisu a napadnutého rozsudku sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobkyňi nárok na náhradu jej výdavkov vo výške 701,75 eur, vynaložených na jej prvú cestu zo Švédska na Slovensko uskutočnenú v dňoch 30.09.2012 - 05.10.2012. Dospel k rovnakému záveru, že ide o výdavok, ktorý jej vznikol v priamej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia. Žalobkyňa od začiatku konania tvrdí, že túto prvú cestu zo Švédska na Slovensko vykonala práve preto, že jej správca domu oznámil, že už nie je na LV evidovaná ako vlastníčka vyššie špecifikovaného bytu. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že tento telefonický rozhovor sa uskutočnil dňa 24.09.2012, pričom na Slovensko odcestovala už dňa 30.09.2012. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti odvolací súd uvádza, že žalobkyňa spolu so žalobou predložila aj cestovné lístky. Na č.l. 37 sa nachádza dokument o elektronickej lístku (Electronic Ticket Itinerary and Receipt), kde je uvedené ako „Date of Issue: 28SEP12.“ Rovnako aj na č.l. 38 sa nachádza Electronic Ticket Passenger Itinerary Receipt s dátumom 28. September 2012. Na základe uvedených časových súvislostí, keď 24.09.2012 sa žalobkyňa dozvedela o predmetnom rozsudku, dňa 28.09.2012 si zakúpila cestovné lístky a dňa 30.09.2012 na Slovensko aj odcestovala, je zrejmé, že táto cesta bola uskutočnená práve v súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Zároveň nie je možné uvažovať o akomkoľvek plánovaní si tejto cesty vopred, keďže žalobkyňa si zaobstarala cestovné lístky len dva dni pred odletom resp. odjazdom. Vzhľadom na uvedené je záver súdu prvej inštancie, že tento výdavok je vynaložený v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, správny. Ak uložil žalovanej povinnosť nahradiť tento výdavok žalobkyňi, rozhodol správne. Odvolacie námietky žalovanej vyhodnotil odvolací súd za nedôvodné. Ak totiž žalovaná v odvolaní argumentovala tým, že tieto náklady by

žalobkyňa vynaložila aj keby nebol vydaný predmetný rozsudok OS KE II, prípadne aj vtedy, ak by bola stranou konania o určenie vlastníctva bytu, pretože sama uviedla, že na Slovensko cestovala pravidelne, odvolací súd nesúhlasí a tieto odvolacie námietky hodnotí za účelové. I keď žalobkyňa cestuje na Slovensko pravidelne, jej pravidelné a plánované cesty predsa nemožno zamieňať s vyššie uvedenou mimoriadnou cestou, vyvolanou práve vydaním nezákonného rozhodnutia, čo je nepochybné z vyššie uvedených časových súvislostí, ako aj z dokladov o jej následných výdavkoch (napr. právna porada s JUDr. Zimmermannovou dňa 01.10.2012, zabezpečenie presmerovania pošty o 05.10.2012), z ktorých je taktiež účel jej cesty zrejмый. Je namieste aj argument žalobkyne, že keby plánovala cestu na Slovensko, tak by si cestovné lístky zabezpečila vopred s nepochybne nižšou cenou, ktorý sa aj odvolaciemu súdu javí ako logický.

28. Aj náhradu výdavkov vynaložených žalobkyňou na sťahovanie vo výške 230 eur priznal súd prvej inštancie žalobkyňi správne. Odvolací súd sa stotožňuje s jeho právnym záverom o dôvodnosti žaloby v tejto časti, pretože tento výdavok, riadne preukázaný príjmovým pokladničným dokladom na č.l. 46, vznikol žalobkyňi v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Žalobkyňa sa musela z bytu v záujme ochrany svojho majetku vysťahovať, pretože súd právoplatne rozhodol (nezákonným rozsudkom), že vlastníkom predmetného bytu je niekto iný ako ona, a teda nie je možné logicky predpokladať, že ponechá počas svojho pobytu mimo územia SR všetky svoje veci v byte, do ktorého má prístup iná osoba, a ktorý by tak ona užívala bez právneho dôvodu. Odvolacie námietky žalovanej vyhodnotil odvolací súd za neopodstatnené. Žalovaná argumentovala tým, že žalobkyňi nebola uložená povinnosť byť vypratáť, a pokiaľ bola presvedčená, že jej byt patrí, a uplatňovala všetky dostupné právne prostriedky na ochranu svojich práv, mala v byte ostať a počkať až do exekučného konania. Takúto argumentáciu musel odvolací súd odmietnuť. Pripomína, že bolo právoplatne určené vlastníctvo bytu inej osobe, z čoho je zrejмый, že žalobkyňa nie je vlastníčkou bytu, a teda by ho užívala bez právneho dôvodu, čím by zavdala príčinu na ďalšie súdne konania napr. o vypratanie, alebo o vydanie bezdôvodného obohatenia (čo žalovaná považuje zrejme za správny postup). Žalovaná v podstate tvrdí, že nie je potrebné rešpektovať právoplatné súdne rozhodnutie, pokiaľ sa s ním účastník nestotožňuje, čo nie je možné v žiadnom prípade akceptovať.

29. Súd prvej inštancie správne uznal za dôvodný aj nárok žalobkyne na náhradu škody, spočívajúcej v jej výdavkoch za presmerovanie pošty v období od 05.10.2012 do 30.01.2013 a v období od 01.02.2013 do 30.06.2013 vo výške 30,61 eur, riadne preukázaných žiadosťou o doplnkové a dispozičné služby na č.l. 49 a 50 (v celkovej sume 33,66 eur). Odvolací súd sa s týmto rozhodnutím stotožnil, keď prijal rovnaký záver ako súd prvej inštancie, že tieto náklady vynaložila žalobkyňa v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím (o „zмене“ vlastníctva bytu). Z jej strany išlo o krok, ktorým si chcela za stavu, keď už na adrese jej pobytu nemala k dispozícii schránku, bezodkladne zabezpečiť náležité doručovanie (keďže v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, práve doručovanie zlyhalo, čo potom viedlo k ustanoveniu opatrovníka žalobkyňi v rozpore so zákonom). Odvolacie argumenty žalovanej, že ide o nadštandardnú službu, a že žalobkyňa mohla upovedomiť všetky dotknuté orgány o zmene adresy (prípadne vykonať zmenu registrácie trvalého pobytu), odvolací súd neprijal. Nie je totiž možné v situácii, v ktorej sa žalobkyňa po vydaní nezákonného rozhodnutia ocitla, od nej spravodlivo požadovať, aby len z dôvodu, aby nič neplatila, zvažovala rôzne možné riešenia, prípadne osobitne upovedomovala „všetky dotknuté orgány“ o dočasnej zmene adresy na doručovanie. Okamžité zabezpečenie presmerovania pošty tak, aby sa o všetkých jej doručovaných zásielkach dozvedela, bol od žalobkyne krok logický a v danej situácii aj nevyhnutý (i keď bola táto služba spoplatnená). V súvislosti s týmto nárokom považuje odvolací súd za potrebné zaujať tiež stanovisko k návrhu žalobkyne priznať jej náhradu nákladov za preposielanie pošty za obdobie rokov 2014 až 2019 v celkovej výške 183,66 eur, prezentovanému v jej odvolaní. Tomuto jej návrhu odvolací súd nevyhovel, pretože si požadovanú sumu 183,66 eur žalobou neuplatnila, a preto nebola predmetom konania a ani rozhodovania pred súdom prvej inštancie. Ak by mal byť tento jej návrh zmenou žaloby, odvolací súd pripomína, že žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (ust. § 371 C.s.p.). Navyiac, takúto náhradu škody ani nezahrnula do svojej žiadosti o predbežné prerokovanie jej nárokov (§ 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.). Odvolací súd uzatvára poukazom na ust. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z., ktoré stanovuje, že cit. „pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný“. Nárok žalobkyňou uplatnený až v odvolacom návrhu je nedôvodný.

30. Náhradu nákladov, vynaložených za jej druhú cestu zo Švédska na Slovensko a späť uskutočnenú v dňoch 16.10.2012 až 27.10.2012 súd prvej inštancie žalobkyňi nepriznal po vyhodnotení, že tieto výdavky žalobkyne s nezákonným rozhodnutím nesúvisia, keď aj z jej výpovede ustálil, že túto cestu uskutočnila s cieľom odvolania plnej moci JUDr. Vankovi, s ktorým nebola spokojná, a udelenia plnej moci inému advokátovi (č.l. 4 a 13 a vyplýva to i zo samotnej žaloby). Odvolací súd sa s týmto

záverom súdu prvej inštancie stotožnil a jeho rozhodnutie v tejto časti považuje za správne, logické a aj spravodlivé. Žalobkyňa v odvolaní argumentovala, že vyššie uvedené je len čiastočná pravda, pretože až v čase druhej návštevy Slovenska mohla začať uskutočňovať reálne úkony na bránenie svojich práv, ktoré počas prvej cesty na Slovensko nestihla vykonať, lebo všade na úradoch boli dlhé čakacie doby. Až počas tejto druhej návštevy na Slovensku mohla napr. rokovať s protistranou, podať ústavnú sťažnosť a ďalšie žaloby. Odvolací súd jej odvolacie námietky odmietol ako účelové, pretože už prvú cestu zo Švédska na Slovensko žalobkyňa zdôvodnila tým, že pri nej vykonala úkony spojené s ochranou jej práv v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a svoju druhú cestu v žalobe i následne odôvodňovala potrebou zmeny jej pôvodného právneho zástupcu (JUDr. Vanka), keďže s ním nebola spokojná, a až následne svoje tvrdenia (podľa názoru odvolacieho súdu účelovo) zmenila. Ak súd prvej inštancie vyhodnotil, že výdavky žalobkyne za druhú cestu zo Švédska na Slovensko nevznikli v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a preto nárok na ich náhradu zamietol, rozhodol správne. Odvolací súd považuje v súvislosti s tvrdeniami žalobkyne v odvolaní za potrebné tiež uviesť, že žalobkyňa predsa nič nebránilo v tom, aby všetky potrebné úkony na ochranu jej práv vykonala pri svojej prvej ceste na Slovensko, ktorú vykonala v bezprostrednej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím (a náklady na ňu vynaložené jej aj boli priznané). Ak totiž žalobkyňa následne, navyiac v rozpore so svojimi pôvodnými tvrdeniami o účele jej druhej cesty na Slovensko, argumentovala v podstate tým, že „všetko“ počas prvej návštevy Slovenska nestihla, ani v prípade, ak by sa odvolací súd s týmto jej argumentom stotožnil, tento nemôže v žiadnom prípade založiť jej nárok na náhradu škody, za ktorú by mala niesť zodpovednosť žalovaná. Žalovaná totiž nezodpovedá zjednodušene povedané za to, že si žalobkyňa prvú (odôvodnenú) cestu na Slovensko naplánovala v nedostatočnom rozsahu, ani za to, že počas nej nestihla vykonať všetky úkony potrebné na ochranu jej práv, a už vôbec nie za to, že si žalobkyňa zvolila na zastupovanie právneho zástupcu, s ktorým následne nebola spokojná a opätovne pricestovala za účelom jeho výmeny. Ak by odvolací súd takúto argumentáciu pripustil, viedlo by to k absurdnému záveru, že žalovaná zodpovedá za náklady vynaložené žalobkyňou na akúkoľvek jej cestu zo Švédska na Slovensko len preto, že žalobkyňa sa rozhodla, že mieni vykonať nejaký konkrétny úkon, ktorý považuje za dôležitý pre ochranu svojich práv, čo považuje odvolací súd za neudržateľné.

31. Ani náhradu nákladov vo výške 15,29 eur, vynaložených žalobkyňou za overenie podpisu na splnomocnení pre jej otca, súd prvej inštancie žalobkyňu nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa splnomocnenie svojmu otcovi udelila už pred jej odchodom do Švédska, a preto tento jej výdavok nevznikol v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Odvolací súd zastáva rovnaký názor a s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa v tejto časti stotožnil. Žalobkyňa v odvolaní potvrdila, že jej otec bol splnomocnený už pred jej odchodom do Švédska, argumentovala však tým, že v tom čase nevedela o budúcom konaní voči jej osobe, kvôli čomu bolo nutné mu udeliť nové splnomocnenie, keďže nebol splnomocnený na jej zastupovanie pred súdmi a na polícii. Odvolací súd jej odvolaniu nevyhovel, keď ňou uvedené argumenty o údajnej potrebe „nového“ splnomocnenia vyhodnotil za nedôvodné a za jej ničím nepreukázané tvrdenia. Ako správne vyhodnotil už súd prvej inštancie, medzi nákladmi na overenie podpisov na splnomocnení pre jej otca a nezákonným rozhodnutím nie je priama a bezprostredná príčinná súvislosť, keďže otec žalobkyne bol splnomocnený na obstarávanie jej záležitostí aj pred vydaním nezákonného rozhodnutia, a to z dôvodu jej častej neprítomnosti na Slovensku, na čo nezákonnosť rozhodnutia nemala vplyv. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nemal preukázanú ani príčinnú súvislosť s nezákonným rozhodnutím (ktorú síce žalobkyňa tvrdila, avšak na svoje tvrdenia neunesla dôkazné bremeno), ale ani účelnosť tohto výdavku žalobkyne, keďže po vydaní nezákonného rozhodnutia splnomocnila na svoje zastupovanie vo vzťahu k súdom advokáta a mala zabezpečené aj presmerovanie pošty, za ktoré jej boli vynaložené náklady ako jej škoda aj priznané. Ak splnomocnila otca na jej zastupovanie vo vzťahu k polícii (argumentovala, že podala trestné oznámenie), uvedené nemá súvis s nezákonným rozhodnutím. Možno potom uzavrieť, že za tento výdavok žalobkyne nenesie štát zodpovednosť, pretože žalobkyňa splnomocnila svojho otca už pred jej odchodom do Švédska, pričom príčinná súvislosť medzi ňou vynaloženými nákladmi (jej škodou) za overenie podpisu na „novom“ splnomocnení pre jej otca a nezákonným rozhodnutím nebola v konaní preukázaná, a preto rozhodol súd prvej inštancie správne, ak tento ňou uplatnený nárok zamietol.

32. Ak súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti žalobkyňou uplatnených nárokov na náhradu škody, ktorú by mali predstavovať náklady ňou vynaložené za súdne poplatky a trovy právneho zastúpenia v iných (samostatných) súdnych konaniach, iniciovaných žalobkyňou, odvolací súd s jeho rozhodnutím súhlasí. Žalobkyňa tvrdila škodu v podobe výdavkov za zaplatený súdny poplatok vo výške 33 eur za návrh na predbežné opatrenie v konaní, v ktorom žaluje manželov P. o vydanie bezdôvodného obohatenia, a výdavkov za právne služby, poskytnuté jej JUDr. Tomkom, ktoré vynaložila za jej právne zastúpenie v konaní o jej žalobe proti manželom P. o vydanie bezdôvodného obohatenia (1.002,59

eur) a v konaní o jej žalobe proti manželom U. o vrátenie kúpnej ceny bytu (957,47 eur). Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že pri týchto výdavkoch žalobkyne absentuje priama príčinná súvislosť s nezákonným rozhodnutím (tzn. tieto výdavky, ktoré žalobkyňa označila za svoju škodu, jej nevznikli ako priamy a bezprostredný následok nezákonného rozhodnutia) a nárok na náhradu škody vo všeobecnosti nemožno priznať na základe neobmedzenej kauzality. Navyiac, ide o trovy iných konaní iniciovaných žalobkyňou, pričom o týchto trovách rozhoduje predsa súd prejednávajúci jej žaloby a návrhy v predmetných konaniach (podľa žalobkyne prerušených). Tieto nároky žalobkyne teda nepredstavujú škodu vzniknutú v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a preto sú aj tvrdenia žalobkyne o tom, že si túto škodu nemá kde uplatniť, prípadne, že jej niektoré trovy v týchto konaniach neboli priznané, pre vznik nároku zo zodpovednosti štátu bez významu. Ako správne vysvetlil už súd prvej inštancie, zodpovednosť štátu nie je neobmedzená a nie je ani založená na neobmedzenej kauzalite. Navyiac, nárok na náhradu trov konania je podľa ust. § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. možné priznať len vo vzťahu ku konaniu, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, a vo vzťahu ku konaniu, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie zrušené (teda nie v akomkoľvek súvisiacom konaní), a aj to len v prípade, že ide o trovy konania, ktoré boli (poškodeným) vynaložené účelne. Odvolací súd uzatvára, že v prípade týchto žalobkyňou uplatnených nárokov nie je daná priama príčinná súvislosť medzi ich vynaložením a nezákonným rozhodnutím, preto súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobu v tejto časti zamietol.

33. Ak však súd prvej inštancie popri zamietnutí vyššie uvedených nárokov na náhradu škody, ktorú by mali predstavovať žalobkyňou vynaložené trovy iných konaní, zamietol aj ňou uplatnený nárok na náhradu trov jej právneho zastúpenia v konaní o ňou (úspešne) podanom odvolaní proti prvému uzneseniu, ktorým Okresný súd Košice II rozhodol o trovách konania sp. zn. 45C/94/2009, nerozhodol správne, a preto v tejto časti odvolací súd jeho rozhodnutie zmenil a žalobkyňi tento nárok vo výške 132,64 eur priznal po vyhodnotení, že ide o jej škodu vzniknutú v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Odvolací súd ustálil, že OS KE II rozhodol po právoplatnosti rozsudku vo veci samej (ktorý bol následne ústavným súdom ako nezákonný zrušený) o trovách konania sp. zn. 45C/94/2009 uznesením, ktorým uložil žalovaným 1/ a 2/ (žalobkyňa Z.. D. bola v predmetnom konaní žalovanou 2/) povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom 1/ a 2/ (P.) trovy konania vo výške 411,84 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podala Z.. D., žalobkyňa, ako žalovaná 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie (č.l. 223), ktorému Krajský súd v Košiciach vyhovel a zrušil ňou napadnuté uznesenie (č.l. 240) z dôvodu, že žalobkyňa podala proti právoplatnému rozsudku vo veci samej ústavnú sťažnosť. Žalobkyňa zaplatila svojmu právnenému zástupcovi JUDr. Tomkovi za dva úkony právnej služby vo výške odmeny 58,69 eur za úkon (prevzatie právneho zastúpenia a podanie odvolania) s režijným paušálom 2 x 7,63 eur celkovo sumu 132,64 eur (určenú podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z.). Odvolací súd vyhodnotil, že tento výdavok žalobkyne, účelne vynaložený v konaní na OS KE II, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, predstavuje jej škodu vzniknutú v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Podanie odvolania proti uzneseniu, ktorým bola zaviazaná na náhradu trov konania skončeného rozsudkom, ktorý bol následne zrušený pre nezákonnosť, bolo nevyhnutým krokom zo strany žalobkyne. Ak by odvolanie nepodala, uznesenie by nadobudlo právoplatnosť a žalobkyňa by bola nútená trovy, na ktoré bola zaviazaná, uhradiť. Odvolací súd prijal záver, že žalobkyňa preukázala príčinnú súvislosť medzi touto jej škodou a nezákonným rozhodnutím, ako aj výšku a účelnosť ňou vynaložených výdavkov, predstavujúcich jej škodu. Preto žalobkyňi nárok na náhradu škody vo výške 132,64 eur voči žalovanej priznal.

34. Odvolací súd sa nestotožnil s čiastkovým rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým žalobkyňi priznal 150,16 eur za dva úkony, ktoré vykonal jej právny zástupca JUDr. Tomko v katastrálnom konaní. Súd prvej inštancie priznal žalobkyňi náhradu za výdavky vynaložené na jej právne zastúpenie vo vzťahu ku katastru nehnuteľností, a to za podanie, ktorým jej právny zástupca žiadal kataster o obnovu zápisu práva žalobkyne v dôsledku nálezu ústavného súdu a za podanie, ktorým žiadal o prerušenie katastrálneho konania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti, keď tieto výdavky žalobkyne ustálil za trovy vynaložené v konaní o zrušení nezákonného rozhodnutia. Žalovaná v odvolaní namietala priznanie náhrady za tieto úkony z dôvodu, že neboli účelné, keďže neboli spôsobilé vyvolať žiadne právne účinky a zabezpečiť zmenu právneho stavu v prospech žalobkyne. Právny zástupca žalobkyne podal príslušnej správe katastra návrh na obnovu zápisu vlastníckeho práva žalobkyne v čase po vydaní rozhodnutia ústavného súdu. Zároveň ale v tom čase už pôvodní žalobcovia v konaní o určenie vlastníctva (manželia P.i), v prospech ktorých súd vydal nezákonné rozhodnutie, neboli v katastri nehnuteľností zapísaní ako vlastníci bytu, keďže tento byt po nadobudnutí vlastníctva predali (spoločnosti GOODMAN), z čoho je zrejmé, že len na základe rozhodnutia ústavného súdu nebol „kataster“ oprávnený vykonať zmenu v katastri nehnuteľností. Za daného právneho stavu sa žalobkyňa mohla domáhať svojich nárokov na

obnovu zápisu vlastníckeho práva už len na základe určovacej žaloby. Z uvedeného dôvodu nebol tento úkon právnej služby účelný, keďže na jeho základe nebolo možné vykonať zmenu zápisu v katastri nehnuteľností, o čom mal mať právny zástupca žalobkyne, ak by konal s odbornou starostlivosťou, vedomosť. Rovnako nebol účelný ani úkon týkajúci sa prerušenia katastrálneho konania. Žalobkyňa žiadala o prerušenie katastrálneho konania z dôvodu podania ústavnej sťažnosti a z dôvodu podania žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Žiadny z dôvodov, ktoré právny zástupca žalobkyne označil v žiadostiach o prerušenie katastrálneho konania nekorešponduje so zákonnými dôvodmi podľa § 31a zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností, na základe ktorých môže správny orgán rozhodnúť o prerušení konania, pričom žalobkyňa ani nemohla takýto návrh podať, keďže nebola účastníčkou katastrálneho konania. Odvolací súd vyhodnotil túto odvoláciu argumentáciu žalovanej za dôvodnú, správnu, a v celom rozsahu si ju osvojil, pretože po oboznámení sa s obsahom spisu a s napadnutým rozsudkom, nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mal byť žalobkyni priznaný nárok na náhradu nákladov, ktoré vynaložila na svoje právne zastúpenie vo vzťahu ku katastru nehnuteľností. Jej právnym zástupcom podané návrhy neboli spôsobilé vyvolať akékoľvek účinky, na základe ktorých by boli jej práva ochránené, a preto výdavky, ktoré žalobkyni v tejto súvislosti vznikli, neboli vynaložené účelne. V spise sa ani nenachádza listina, ktorá by preukazovala, že „kataster“ týmto podaniam jej právneho zástupcu vyhovel a žalobkyňa to napokon ani netvrdí. Odvolací súd vyhodnotil, že žalobkyňa nepreukázala účelnosť týchto ňou vynaložených trov, naopak, prijal záver, že tieto výdavky vo výške 150,16 eur ňou neboli vynaložené účelne, a preto nemá nárok na ich náhradu.

35. Záverom odvolací súd už len uvádza, že nárok žalobkyne na úrok z omeškania v súdom prvej inštancie prisúdenom rozsahu trvania a výške nebol predmetom odvolacieho prieskumu, pretože žiadna zo strán ho v odvolaní nesporevala.

36. S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti podľa ust. § 388 C.s.p. zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.162,86 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 13.02.2014 do zaplatenia do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

37. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a ods. 2, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.. Dospel k záveru, že nárok na náhradu trov konania by vznikol žalovanej, keďže mala v konaní väčší úspech (žaloba žalobkyne bola v prevažujúcej časti zamietnutá). Žalovanej však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto jej nárok na ich náhradu nepriznal.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).